

[RELACJA + GALERIA] Nasze obyczaje. Relacja ze spotkania poświęconego teologii moralnej o. Jacka Salija OP

Doniosłość i aktualność pism o. Salija tkwi w obecnym w nich założeniu, że prawa etyki są obiektywne i wpisane w rzeczywistość człowieka jako istoty rozumnej i wolnej – mówił bp Jacek Grzybowski podczas spotkania towarzyszącego premierze IV tomu „Dzieł wybranych” o. Jacka Salija OP.

W czwartek, 15 czerwca w redakcji Teologii Politycznej odbyła się premiera czwartego tomu wydawanego przez Teologię Polityczną cyklu „Dzieł wybranych” o. Jacka Salija OP, zatytułowanego „Nasze obyczaje”, oraz debata z udziałem Barbary Sułek-Kowalskiej, bp. Jacka Grzybowskiego i o. Janusza Pydy OP. Rozmowę moderował Jakub Moroz.

Nasze obyczaje. Wokół teologii moralnej o. Jacka Salija OP /...

Spotkanie rozpoczęło się od pytania o styl uprawiania refleksji teologicznej o. Salija, ukształtowanej przez lata posługi duszpasterskiej, kapłańskiej oraz głębokie studia teologiczne. Bp Grzybowski przyznał, że jest to styl bardzo charakterystyczny, zarówno jeśli chodzi o język, jak i sposób konstruowania argumentu i rozważania poszczególnych problemów. – Gdybym trafił na niepodpisany tekst o. Salija, prawdopodobnie byłbym w stanie rozpoznać, że wyszedł spod jego pióra – podkreślił. Właściwe o.

Salijowi jest również bogactwo odniesień i przykładów, które pomagają mu mierzyć się z trudnymi zagadnieniami moralnymi. Pochodzą one zarówno z życiowego doświadczenia, długiej i owocnej posługi duszpasterskiej, obcowania z ludźmi, jak również z wielowiekowej skarbnicy teologii katolickiej oraz literatury – tak starożytnej, jak współczesnej. O. Salij potrafi wskazać, że odpowiedzi na ważne moralne pytania możemy znaleźć właśnie w literaturze, i pokazuje nam, jak tych odpowiedzi szukać.

Sułek-Kowalska przypomniała, że przez wiele lat o. Salij we współpracy z dominikańskim wydawnictwem „W Drodze” publikował swoje odpowiedzi na pytania zadawane mu przez ludzi. Ta forma duszpasterskiej działalności cieszyła się ogromnym powodzeniem, a o. Salij – wielkim zaufaniem i autorytetem. W swoim podejściu do człowieka kierował się zawsze prawdą i miłością, a z trudnymi problemami potrafił mierzyć się w sposób adekwatny do ich powagi. – W okresie stanu wojennego, wykłady o. Jacka Salija przyciągały takie tłumy, że nie mieściły się na sali. Przyciągał ich właśnie język i sposób rozważania najcięższych zagadnień i problemów – wspominała.

O. Pyda podkreślił, że o. Salij wciąż jest w pełni oddany swojemu duszpasterskiemu powołaniu i zawsze znajduje czas na rozmowę i korespondencję. Odnajduje w nich inspiracje do własnych przemyśleń, lecz przede wszystkim jest to heroiczna posługa intelektualna dla ludzi wierzących. Zauważył jednak, że zachowując pełną otwartość na człowieka i świadomość różnych społecznych czy światopoglądowych kontekstów, nie dopuszczał do rozmywania moralnego nauczania Kościoła, które potrafił z wielką precyzją przykładać do codziennych problemów.

Bp Grzybowski zauważył, że doniosłość i aktualność pism o Salija tkwi w obecnym w nich założeniu, że prawa etyki są obiektywne i wpisane w rzeczywistość człowieka jako istoty rozumnej i wolnej. Książka zaczyna się częścią poświęconą Dziesięciu Przykazaniom, które tłumaczy nie tyle jako podstawę moralności chrześcijańskiej, lecz jako powinności każdego człowieka.

Jakie zagadnienia moralne, rozważane w książce przez o. Salija, szczególnie dziś do nas przemawiają? Bp Grzybowski zwrócił uwagę na kwestie bioetyki oraz małżeństwa. Barbara Sułek-Kowalska dodała, że na ponowną lekturę zasługują przemyślenia o Salija na temat wojny oraz zjawiska niechęci do Kościoła i apostazji. Zdaniem o. Pydy, o. Salij swoje największe mistrzostwo, największą wrażliwość i znajomość tradycji, wreszcie – wielkie wyczulenie na nastroje społeczne, odsłania w tekstach, poświęconym jak najbardziej konkretnym życiowym problemom.

W dalszej części dyskusji Jakub Moroz przywołał głosy krytyczne wobec przeczuwanego w filozofii tomistycznej, szczególnie w jej aspekcie moralnym oraz związanym z problemem teodycei, a niechętnie we współczesnych czasach widzianego przekonania o swoistym domknięciu ludzkiej wiedzy na ten temat i wynikającej z tego przekonania skłonności do samozadowolenia wśród uprawiających taką teologię. Bp Grzybowski podkreślił, że o ile św. Tomasz był jednym z najważniejszych mistrzów o. Salija, nie był jednak jedynym. Potrafił myśleć według innych niż scholastyczne wzorców, czego dowodem są jego znakomite „Dialogi ze św. Augustynem”. Sułek-Kowalska dodała, że dla o. Salija sednem wiary chrześcijańskiej było osobiste spotkanie z żywym Jezusem Chrystusem, czego nie zastąpią żadne intelektualne

dociekania. O. Pyda zwrócił uwagę, że o. Salij – w czym był podobny do św. Tomasza – znakomicie przyswoił sobie wielki dorobek Ojców Kościoła, w szczególności ukochanych przezeń Ojców Apostolskich, których chętnie przywoływał.

Książka „Nasze obyczaje”, czwarty tom „Dzieł wybranych” o. Jacka Salija OP jest dostępna w naszej księgarni.

Fot. Tomasz Pikuła

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

M. R.